



**Food and Agriculture
Organization of the
United Nations**



European Bank
for Reconstruction and Development

KESAREV
— consulting —

ПРОЕКТ

**«Партнерство між Українським
Урядом та приватним сектором із
розробки та вдосконалення
законодавства у секторі сільського
господарства і продовольства»
За підтримки ФАО та ЄБРР**

**Спільно з Українсько-канадським
проектом з розвитку кооперативів
в Україні**

Удосконалення законодавства про сільськогосподарську кооперацію

KESAREV
consulting



European Bank
for Reconstruction and Development



**Food and Agriculture
Organization of the
United Nations**

Пропозиції базуються на:

- комплексному аналізі чинного законодавства та практики його застосування
- урахування міжнародних стандартів та кращих світових практик кооперації
- положеннях Єдиної комплексної стратегії розвитку с/г 2020
- зауваженнях та пропозиціях аграрних асоціацій, результатах консультацій з СОК та їх об'єднаннями, сімейними фермами
- висновках і пропозиціях міжнародних експертів

Ключові недоліки чинного законодавчого регулювання

- розпорошеність та неузгодженість чинного законодавства про с/г кооперацію;
- невідповідність закріпленої чинним законодавством моделі с/г кооперації сучасним реаліям та потребам;
- невідповідність міжнародним стандартам та кращим світовим практикам

Якою є чинна законодавча база?

4 законодавчі акти: Про кооперацію, Про с/г кооперацію, Цивільний кодекс, Господарський кодекс

- не є зручним для користування;
- акти не узгоджені між собою, що призводить до колізій у застосуванні;
- роблять різні акценти на різних формах кооперативів;
- статус кооперативу на практиці нівелюються нормами ПК.

Діюча модель с/г кооперації

- жорсткий поділ на СОК та СВК;
- передбачені законодавством форми СОК та СВК не дозволяють реалізувати потенціал об'єднання у кооперативи.

СВК

“+”

- чітко визначено, що це підприємство, яке діє з метою отримання прибутку;
- можливість отримати статус с/г виробника і скористатися відповідними пільгами;
- звільнення кооперативних виплат від оподаткування ПДФО.

“-”

- об'єднання виключно фізичних осіб, що виключає можливість залучення інвестицій від бізнесу, входження СФГ;
- обов'язкова трудова участь і намагання прирівняти членів до найманих працівників;
- відсутність навіть потенційної можливості державної підтримки.

СОК

“+”:

- неприбутковий статус;
- можливість об'єднання як фізичних, так і юридичних осіб;
- задекларована можливість державної підтримки.

“-”:

- проблеми з отриманням неприбуткового статусу та його трактуванням фіскальними органами;
- неможливість скористатися пільгами для с/г виробників;
- заборона на здійснення операцій з нечленами кооперативу;
- заборона набувати право власності на продукцію та реалізовувати її від свого імені;
- неможливість законного здійснення виплат на паї та їх повернення у разі ліквідації кооперативу.

Спроби виходу з ситуації

“на практиці”

- використання прогалин та колізій у законодавстві;
- “тіньове” управління СВК юридичними особами;
- використання ТОВ у маркетинговому ланцюгу СОК.

“на законотворчому рівні”

- надати СОК статус с/г виробників;
- змінити ознаки неприбутковості для СОК;
- надати можливість юрособам бути членами СВК.

Що пропонується: врегулювати усі питання с/г кооперації (утворення, діяльність, припинення) в єдиному законі

- усунути незгодженості між різними актами законодавства;
- заповнити прогалини чинного законодавчого врегулювання;
- зробити законодавство про с/г кооперацію доступним та зручним у користуванні;
- зменшити кількість спорів, пов'язаних з колізійністю законодавства.

Що пропонується: запровадити єдину форму – сільськогосподарський кооператив

- члени с/г кооперативу самостійно обирають види та форму діяльності;
- с/г кооперативи, які діють з метою одержання прибутку, можуть здійснювати операції з особами, які не є членами або асоційованими членами, за умови, що сумарна вартість таких послуг та операцій не перевищує 20 відсотків виручки кооперативу;
- с/г кооперативи, які діють з метою одержання прибутку, не мають обмежень щодо переходу права власності на продукцію своїх членів;

**Зберігається можливість функціонування усіх існуючих с/г
кооперативів на тих же умовах!!!**

Що пропонується: чітко визначити принципи та правила утворення і діяльності

- імплементація міжнародних принципів кооперації (кооперативна освіта, турбота про громаду, забезпечення демократичного контролю членами кооперативу);
- закріплення на рівні закону чітких правил утворення кооперативу, вимог до статуту та правил внутрішньогосподарської діяльності, прав та обов'язків членів;
- удосконалення системи управління та прийняття рішень (чіткий розподіл повноважень між органами, інститут заочного голосування, можливість «пропорційного голосування» в залежності від обороту з кооперативом у випадках, передбачених статутом).

Що пропонується: оптимізація умов господарської діяльності

- віднесення кооперативних виплат до витрат, на які зменшується прибуток кооперативу;
- можливість утворення та діяльності кооперативних об'єднань – “кооперативу кооперативів” як другої ланки кооперації;
- створення Фонду розвитку с/г кооперативу:
 - для розвитку виробництва, переробки, зберігання продукції, кооперативної освіти;
 - формується за рахунок внесків членів та відрахувань від прибутку с/г кооперативу;
 - спрямовуються субсидії, дотації, міжнародна технічна допомога;
 - кошти фонду, а також придбане за рахунок цих коштів майно не може бути розподілене між членами с/г кооперативу та може бути передано виключно до іншого фонду розвитку або державного чи місцевого бюджету.

Що пропонується: держава та кооперація

- зберігається можливість надання державної підтримки сільськогосподарським кооперативам;
- пропонується створення Агенції сприяння розвитку кооперації (на засадах партнерства між державним, приватним та громадським сектором):
 - співзасновниками можуть бути асоціації СК, спеціалізовані дорадчі служби, наукові установи, громадські об'єднання, діяльність яких спрямована на розвиток с/г кооперації
 - основні функції Агенції: інформаційна, консультативна та методологічна підтримка с/г кооперації, розроблення пропозицій щодо створення сприятливого регуляторного середовища для с/г кооперації, а також щодо державної підтримки, сприяння підготовці кадрів

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

KESAREV
consulting



European Bank
for Reconstruction and Development



**Food and Agriculture
Organization of the
United Nations**